

tudi dobra pijača za zdrave in bolne: Razreži korenja, deni vanj malo kvasu in zalij s kromom. Vse to mora stati v toli kleti, da prekipi; odlij v steklenice. To je slajasto-kisla pijača, ki se deva poleti v vodo ali pije sama za-se.

* **Stari bankovci.** Z datumom 2. januarja 1907 opremljeni bankovci po 20 K se že sedaj pri državnih uradih ne sprejemajo v plačilo. Takih bankovcev je razmeroma še dosti med ljudstvom. Zamenjati se pa morejo do 31. decembra 1921 pri Avstro-ogrski banki in njenih podružnicah. 20kronske bankovce z datumom 31. marca 1900 sprejema, oziroma zamenjuje Avstro-ogrška banka le še do 30. junija 1916. Bankovci po 100 K z datumom 2. januarja 1902 se sprejemajo pri Avstro-ogrski banki le še do 31. avgusta 1918; bankovci po 1000 K z dne 2. januarja 1910 pa do 31. maja 1921.

* **Nes pametne govornice.** Na deželi se širijo govornice, da bo papirnati denar prišel ob veljavo, da ga bodo „stemplali“ itd. Vse te vesti so popolnoma izirte izvite. Osebe, ki jih širijo, pa še lahko zadene občutna kazen. Naše stvari stojijo tako ugodno, da se ni treba bati, da bi denar zgubil svojo vrednost.

* **Morilec žensk.** V Činkoti pri Budimpešti so prišli na sled velikemu hudodelstvu. Pri kleparskem mojstru Kisu je policija našla v kleti v pločevinastih sodih zalotana mrtva trupla 7 umorjenih žensk. Preiskava je dognala, da je Kis zabljal v svoje stanovanje raznovrstne ženske, jim obljubljal zakon, jim oropal in umoril; med umorjenimi je tudi njegova lastna žena. K njemu so zahajale tudi mnoge izpridene dekline. Kis, ki je ob mobilizaciji odšel k vojakom, je kakor se glasi uradno poročilo, umrl dne 15. februarja 1915 v Valjevu v Srbiji. Sumi se pa, da je mogoče Kis poškodoval kakemu drugemu mrtvemu vojaku svojo vojaško izkaznico, da bi zakril vsako sled za seboj.

* **Boji ob tirolski fronti.** ki se sedaj razvijajo, vzbujajo pozornost vseh čitateljev. V Freytagovi založbi, Dunaj VII., je izšel sedaj zemljevid Tirolske v meri 1:350.000 za ceno 1 K 30 vin. s poštino vred. Zemljevid je izdelan v sedmih barvah in zelo pregleden ter obsega poleg cele Tirolske tudi dele mejnih držav. Zemljevid se ozira zlasti tudi na gorske skupine ter je vsled tega trajne vrednosti tudi za hribolezce.

* **Smarnice.** 10 Marijinih pesmi za meš. zbor, eloma z orglami. Stanko Premrl. Cena partituri 1 K 50 v. Glasovi po 30 v. Založila Katoška bukvarna, pri kateri se tudi naročajo pesmi. Ima skladateljevo dovolj močno priporočila zbirko Marijinih pesmi.

* **Prihodnja petkova „Straža“** prinese občirn seznam padlih, ranjenih in ujetih naših domačih vojakov.

Dopisi.

* **Maribor.** Povodom odhoda g. profesorja viteza dr. Niezabovskega na zaslužen dopust se slovenski bolniki in ranjenci tretjega oddelka e. in kr. rezervne bolnice št. 2 prisrčno zahvaljujemo za njegovo požrtvovalno delovanje in očetovsko slab za naš telesni blagor. Posebno nas je ganilo, ko je od vsakega posebej vzel slovo, Bog plati!

* **Ruše.** Naznanja se nam, da je g. Josip Mujelj, mesar v Rušah, imenovan za nakupovalca glavne živine občin v sledečih župnijah: Ruše, Puščava, Selnica in Ribnica (mariborski del).

* **Sv. križ nad Mariborom.** Naš domačin Fran Zernko piše našemu č. g. župniku: Srčen pozdrav Vam in vsem Križančanom. Skoraj bo leto, kar se tu nahajam na polentarjevi fronti, a sem še hvala Bogu zmirom srečen. Gotovo ste tudi prepričani, da naša služba ni lahka. Korajžni slovenski fantje in možje smo dali že marsikatero polentarju po buči. Ne pravi zama naša pesmica, ki se glasi: „Korajžni ste vi, korajžni smo mi, pa premalo je vas, da bi zmagali nas.“ Upamo, da se vrnemo v svojo domovino in sicer kot hrabri zmagovalci. Srčne pozdrave iz tega skalnatega kraja Vam in vsem domačim, vsem znancem in prijateljem. Obljubljamo, da ostanemo vedno zvesti Jezusu in Mariji, cesarju in domovini. Franc Zernko, Ferdinand Hauptman, Jožef Gartner, Franc Zanko, Mihael Berdovnik, Konrad Pajtler, Ferdinand Krajnc, Jožef Robič, Ludovik Pušnik, Ludovik Nudl, Alojz Valdhuber, Mihael Čepe, Henrik Hiter in Ant Paulič iz Brezna.

* **St. Ilj v Slov. gor.** Naše obmejno slovensko ljudstvo je podpisalo nad 100.000 K za 4. vojno posojilo. Velik del te svote se je podpisal pri slovenski Posojilnici, katera je sama iz svojega podpisala 10 tisoč K. Vse to priča, da je naše ljudstvo z dušo in telom udano domovini in da so nas le hudobneži krivili drugega mišljenja. — Nedeljska prireditelj Bralnega društva se je zopet lepo obnesla. Ubogi ranjeni vojniki dobijo od čistega dobička znatno svoto. Hvala vrlim igralkam, pevcem in gostom! — Vršil se je tudi občni zbor Bralnega društva. Iz poročila smo posneli, šta društvo, ki je najstarejše slovensko društvo v St. Ilju, vneto deluje za izobrazbo. — V Selnici je umrla žena vrlega narodnjaka Fr. Mörth, M. Mörth. Naj v miru počiva!

* **Sv. Jakob v Slov. gor.** Črnovojnik Jak. Purčaj je bil radi izrednih hrabrih činov na italijanskem bojišču odlikovan s srebrnima hrabrostnima kolajnama I. in II. vrste.

* **Sv. Jakob v Slov. gor.** Dne 9. maja je na Lilaškem Vrhu umrla posestnica Barbara Bohl, Rajava

je bila vrla krščanska mati in dobra gospodinja. Vsi njeni sinovi se nahajajo na bojišču. N. p. v m.!

* **Sv. Jurij ob Ščavnici.** G. Jožef Čeh, veleposelnik v Studencih pri Mariboru, je povodom smrti svoje preblage gospe soproge poklonim revnim učencem tukajšnje šole znesek 10 K. V isti namen je darovala tukajšnja Hranilnica in posojilnica na svojem obnem zboru dne 7. maja 1916 znesek 30 K, za kar se jima podpisana v imenu krajnega šolskega sveta in šolskega vodstva najtopljeje zahvalujeta. — J. Breznik, načelnik krajnega šolskega sveta; K. Mavrič, šolski vodja.

* **Kapela pri Radgoni.** Na gostiji želarja Alojzija in Frančiške Černelj so se gostje spomnili tudi avstrijskega Rudečega križa. Starešina g. J. Bralkovič iz Turjanec je nabral v ta namen 6 K 35 vin., katero darilo je bilo odposlano na vodstvo avstrijskega Rudečega križa v Gradec. Bog vrni blagim darovateljem!

* **Ljutomer.** Prevzvišeni gospod knezoškof bodo delili pri nas zakrament sv. birme v nedeljo, dne 9. julija.

* **Verzej.** Praznik Marije Pomočnice kristjanov se pri salezijancih letos othaja 21. maja. Popoldne je shod salezijanskih sotrudnikov in pri lepem vremenu procesija.

* **Ormož.** IV. vojno posojilo. Ormoška posojilnica je podpisala znesek 3000 K; nadalje so pri tem zavodu in pri kmetijski podružnici podpisali posestniki: Horvat Neža, Cvetkovi, 1000 K, Korpar Andraž, Oslušovi, 1000 K, Franc Sterman, župan na Humu, 1000 K, Horvat Franc, Cvetkovi, 1000 K, Kovar Jožef, Oslušovi, 1000 K, Korpar Tomaž, Oslušovi, 200 K, Ivanuša Martin, Hum, 500 K, Hanželič Franc, župan, Hardek, 200 K, Rojs Ivan, Ormož, K 200; znesek po 100 K in 50 K so podpisali: Stanič Marija in Kocbek Vekoslava, Hardek, Kirič Ivan in Petek Liza na Hardeku, oziroma v Pavlovcih.

* **Sv. Lenart pri Veliki Nedelji.** Učiteljstvo tukajšnje šole je nabralo s pobiranjem od hiše do hiše za avstrijski Rudeči križ 214 K 40 vin. Hvala darovalcem!

* **Slov. Bistrica.** V sredo, dne 17. maja, je umrl Franc Zupančič, tukajšnji gostilničar in posestnik ter bivši orožniški stražmojster. N. v m. p.!

* **Videž pri Slov. Bistrici.** Dne 28. aprila je umrla na Videžu posestnica Jera Pliberšek, roj. Robar, v 78. letu. Bila je dobra mati in skrbna gospodinja. Ko je rajna na parah ležala, je bila njena sestra Mica stara 77 let, sprevidena s sv. zakramenti, in je po mučni bolezni dne 9. maja umrla. Dolgo vrsto let ste sestri skupaj živeli in sedaj ste si najbližje sosedje na pokopališču. Naj v miru počivata!

* **Sv. Florijan ob Boču.** V noči po Florijanomem so udrlj tatovi k Tijekovim v G. Svinem in pokradli raznim udom družine okoli šest parov obleke in blaga. Istotako se je zgodilo v križevski župniji; pri nekem drugem posestniku so odnesli polovnjak vina.

* **Celje.** Umrl je ravnatelj tukajšnje deželne meščanske šole Jožef Hoelzl. Pred dvema letoma je bil imenovan za ravnatelja na tukajšnji deželni meščanski šoli.

* **Celje.** Nenadna smrt priljubljenega in povsod spoštovanega vojnega kurata, bivšega tukajšnjega kateheta in mestnega kaplana č. g. Jožefa Pintar je nas vse prebridko zadela. Kako priljubljen je bil rajni, kaže splošna žalost, ki je nastala med vsemi, ki so ga poznali in z njim občevali. Njegov prijatelj piše: „Danes, dne 11. maja, je brzovaj z bojišča prinesel pretresljivo, prežalostno vest, da je vojni kurat Pintar nenadoma umrl. Reče, kako rad bi bil videi še svojo domovino! Že pri odhodu mi je rekel v globki žalosti: Čutim, da se ne vidimo več. Vikarju dr. Vraberju je pisal še pred par dnevi: „Začela se bo ofenziva in potem se bo izpolnilo, kar slutim.“ Tukaj v Celju smo vsi globoko žalostni nad izgubo tako vrlega duhovnika, zgledega Slovenca in zvestega prijatelja, ki so ga vsi ljubili in spoštovali, celo njegovi nasprotniki. Res je: Najboljših ne bo več nazaj!“

* **Videm ob Savi.** V Lokvah je pričelo dne 5. t. m. goret gospodarsko poslopje Josipa Zupančič. Požar se je naglo širil ter je uničil sedem hiš in gospodarskih poslopij in sicer kmetov Zupančiča, Planinca, J. Bogoviča in Blaža Habina. Zgorelo je tudi veliko poljskih pridelkov. Živino so rešili. Zažgali so najbrž otroci.

* **Bizeljsko.** Naš rojak Franc Balon nam piše, da je bil dne 4. maja navzoč, ko je pri Gorici bil velik italijanski zrakoplov zadet od našega šrapnela. Prostor za bencin je začel greti in zrakoplov je kot velika goreča plast z ogromno naglico padel na tla. Posadka je štela 6 mož. Trije so z velike visočine poskakali na tla, a so se ubili, drugi trije pa so zgorili. — Vojaki-posestniki se strinjamo z besedami žene iz Loke pri St. Vidu, ki nam je v predzadnji številki opisala težave na kmetih. Čudimo se, da se oblasti bolj ne ozirajo na želje kmečkega prebivalstva. Mnogo pozdravov pošiljata Franc Balon, krojač v Spodnji Sušici, in Martin Tržan iz Sirja.

* **Šoštanj.** Tukajšnje Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 21. maja (mesto 14. maja) v gledaliških prostorih hotela »Avstrija« igro: »Skrivnostna zaroka«. Polovica čistega dobička je namenjena za Rudeči križ. Z ozirom na blagi namen prireditve vabi k obilni udeležbi Odbor.

* **Gornjigrad.** Bralno društvo v Gornjemgradu namerava v nedeljo, dne 21. maja, popoldne po večernicah, prirediti gledališki igri „Vestalka“ in „Vse za dom, cesarja“ s pozdravom in petjem. Vabi k obilni udeležbi načelstvo.

* **St. Ilj pri Velenju.** V nedeljo, dne 21. maja, ob 3. uri popoldne, bo pri g. Ivanu Tajsek v gostilniških prostorih gledališka predstava „Pot do sreče.“ Ker je ves čist dobiček namenjen za vojne namene, se vsi uljudno vabite! Ako pa bo slabo vreme, se prireditelj preloži na prihodajo nedeljo, dne 23. maja . l.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 18. maja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 17. maja.

Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Artilerijski boji se na celi fronti nadaljujejo. Na Doberdobski gorski planoti se je naša postojanka zahodno od Sv. Martina z minkimi razstrelbami podaljšala. Na to je sledil od sovražne strani bobneči ognjeni napad, katerega pa je naš pešpolk št. 43 v boju z ročnimi granatami odbil.

Ob goriskem območju, v Krnskem ozemlju, pri Bovcu in večih delih koroške fronte je bil topovski boj od časa do časa zelo živaha.

V Dolomatih so bili sovražni ponočni napadi proti višini Hexenfels (Sasso di Striga) in na sedlo severno od gore Sief odbiti.

V južnih Tirolah so se naše čete raztegnile na greben Armenterra, so zavzele na gorski planoti Vielgereut sovražne postojanke Soglio, d'Aspio, Coston in Costa, d'Agria in Maronia, so udrele v ozemlju Terragnolo v kraja Piazza in Valduga, so prepodile Italijane iz kraja Moscheri in so ponoči z naskokom zavzele kraj Zugnatoria (južno od Rovereta). V teh bojih se je število sovražnih ujetnikov pomnožilo na 141 častnikov, 6200 mož, plen pa na 17 strojnih pušk in 13 topov.

V ozemlju jezera Loppio (jugozahodno od Rovereta) je sovražnik nocojšnjo noč srdito obstreljeval svoje lastne črte.

Močni oddelki naših pomorskih in drugih letal so predvečeraj po noči in večeraj (dne 15. maja) zjutraj izdatno metali bombe na kolodvore in druge naprave v Benetkah, Mestri, Korminu, Čedadu, Vidmu, Perla Carmia in Trevizi. Povsod, zlasti v Vidmu, kjer je kakih 30 sovražnih obrambnih topov brezuspešno obstreljevalo naše zrakoplove, se je opazil velik učinek naših bomb.

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Balkansko bojišče.

Nobene spremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Francosko bojišče.

Južnozahodno od Lensa so se vršili po razstrelbah z minami živahni boji z ročnimi granatami.

Na obeh bregovih Moze je bil obojestranski ogenj od časa do časa zelo hud. Francoski napad na južno pobočje visine 304 je bil v nemškem ognju odbit.

Rusko bojišče.

Nič novega.

Balkansko bojišče.

Na ozemlju reke Vardar prodirajoči maloštevilni sovražni oddelek proti naši postojanki je bil odbit.